

امتحانات متمرکز تکمیلی نیمسال اول ۱۴۰۱-۱۴۰۰

ساعت برگزاری: ۹ صبح نوبت: ۱۴ مدت: ۹۰ دقیقه

رشته های فلسفه، کلام، امامت، مهدویت

شماره یا نام مصحح اول	نمبره عدد	نمبره حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمبره عدد	نمبره حروف

مهر مدرسه

کد امتحان:	۳۴۰۰۱/۱۱
تاریخ آزمون:	۱۴۰۰/۱۰/۱۳
عنوان:	اصول ۱
کتاب:	اصول فقه مظفر
محدوده:	جلد اول و دوم؛ از اول المقصد الثانی (الملازمات العقلية) تا ابتدای المساله الثالثه (مساله الضد) (ص ۳۵۴-۲۶۱)
حذفیات:	مبحث اجزاء (ص ۳۱۶-۲۹۹)

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد طلکبی: مدرسه علییه:

/۵

۱- حسن و قبح به معنای «ما له مصلحة و المفسدة» تحت کدام معنای حسن و قبح قرار می گیرد؟

- الف. استحقاق الثواب و العقاب
- ب. المدح و الذم عند العقلاء
- ج. الملائمة و المنافرة
- د. الكمال و النقص

/۵

۲- دلیل مطرح در عبارت: «سفر به مکه مقدمه حج واجب است عقلاً - مقدمه واجب، واجب است شرعاً در نتیجه سفر به مکه برای حج واجب، واجب است شرعاً» مصداق کدام دلیل است؟

- الف. دلیل عقلی مستقل
- ب. دلیل عقلی غیر مستقل
- ج. دلیل شرعی مستقل
- د. دلیل عقلائی و عرفی

/۵

۳- به نظر مرحوم مظفر (ه) چرا هر آنچه عقلاء حکم کنند، خداوند نیز حکم می کند؟

- الف. لان السكوة يدل على الامضاء
- ب. لان حکمهم مطابق الواقع
- ج. لانه خالق العقلاء
- د. لانه من العقلاء

/۵

۴- ترشح وجوب در وجوب غیري چگونه است؟

- الف. ان الوجوب الغیری تابع الوجوب النفسی بالعرض
- ب. ان الوجوب الغیری يتاخر عن الوجوب النفسی.
- ج. ان الوجوب النفسی باعث الوجوب الغیری.
- د. ان الوجوب النفسی علة الوجوب الغیری.

/۵

۵- هر کدام از «قدرت» و «سفر» نسبت به حج به ترتیب چه نوع مقدمه ای محسوب می شوند؟

- الف. الوجوب - الواجب
- ب. الوجوب - الوجوب
- ج. الوجود - الوجوب
- د. الواجب - الوجود

/۵

۶- نظر مرحوم مظفر (ه) در مقدمه واجب چیست؟

- الف. التفصیل بین الشرط الشرعی والعقلی
- ب. التفصیل بین السبب و غیره
- ج. عدم الوجوب مطلقاً

۷- چهار مقدمه‌ای را که برای اثبات حکم شرعی از طریق مستقلات عقلیه باید اثبات شود را به اختصار بنویسید.

□ □ ۲

جواب: ۱- افعال با قطع نظر از حکم شارع، حسن و قبح دارند. ۲- عقل می‌تواند این حسن و قبح را مستقلاً از شرع درک کند. ۳- عقل به ملازمه بین حکم عقل و شرع حکم می‌کند. ۴- قطع عقلی به حکم شارع حجت است.

۸- عبارت: «أما الحسن بمعنی الملائمة و کذا ما یقابله فلیس له فی نفسه باء فی الخارج یحاذیه و یحکی عنه و ان کان منشؤه قد یکون امراً خارجياً» را در بحث معانی حسن و قبح تبیین نمایید.

□ □ ۲

جواب: حسن و قبح به معنای ملائمت و منافرت ما بزاء خارجی ندارد، اگر چه منشاء این ملائمت و منافرت مثل رنگ یا بو یا طعم امر خارجی است به عبارتی رنگ و بو و طعم اگر چه امری خارجی است اما اینکه ملائمت طبع انسان باشد و انسان آن را بپسندد امری درونی است و به ادراک و ذوق انسان برمی‌گردد و واقعیت این حسن و قبح چیزی جز ادراک و ذوق انسان نیست.

□ □ ۱

۹- مرحوم مظفر^(ه) روایت شریف: «انّ دین الله لا یصاب بالعقول» را چگونه تفسیر می‌کنند؟

جواب: مرحوم مظفر^(ره) این حدیث شریف را اینگونه معنا می‌کنند که: اینگونه نیست که عقل در هر چه شرع حکم می‌کند بتواند ملاکات را تشخیص دهد و او نیز حکم دهد از این رو قیاس و استحسان از ادله شرعی احکام نیستند.

□ □ ۲

۱۰- «مقدمه عقلیه» و «مقدمه شرعیه» را در ضمن مثال تعریف کنید.

جواب: مقدمه عقلیه: هر چیزی که وجود واجب به صورت واقعی بر آن متوقف باشد و عقل بدون نیاز به شرع آن را درک کند، مقدمه عقلیه می‌باشد مانند توقف حج بر قطع مسافت. (۱ نمره)

مقدمه شرعیه: هر چیزی که وجود واجب متوقف بر آن باشد ولی عقل آن را درک نکند بلکه از طریق شرع ثابت شود، مقدمه شرعیه می‌باشد، مانند توقف نماز بر طهارت. (۱ نمره)

□ □ ۲

۱۱- مقدمات مفوّته را با ذکر مثال تعریف کنید و دو اشکال در این مقدمات را بنویسید.

جواب: مقدمات مفوّته عبارتند از: مقدماتی که قبل از زمان ذی‌المقدمه در واجبات موقت واجب شده‌اند بطوری که ترک آنها موجب تفویض واجب در وقتش می‌شود، مثل طی مسافت قبل از زمان وجوب حج برای درک حج یا مثل غسل قبل از طلوع فجر برای جنبی که می‌خواهد از طلوع فجر روزه بگیرد. اشکال: ۱. وجوب مقدمه تابع وجوب ذی‌المقدمه است، پس معنا ندارد تابع قبل از متبوع باشد. ۲. چگونه با اینکه هنوز وقت واجب نرسیده و وجوب فعلی ندارد، بخاطر ترک واجب از جهت ترک مقدمه‌اش، عقاب شود.

۱۲- به نظر مصنّف^(ه) وجه عبادیت و ضوء - بنا بر عدم ثبوت امر غیرى به آن و عدم لزوم قصد امر در عبادیت - را تبیین نمایید.

□ □ ۲

جواب: مشغول شدن به انجام مقدمه در واقع شروع در انجام ذی‌المقدمه محسوب می‌شود و چون ذی‌المقدمه عبادت است، انجام مقدمه به عنوان امتثال امر عبادی ذی‌المقدمه به حساب می‌آید و از آنجایی که صرف ارتباط داشتن عمل با مولی برای عبادیت آن کافی است، آغاز مقدمه برای رسیدن به ذی‌المقدمه‌ی عبادی، برای عبادت شدن مقدمه کافی است. [یا به عبارت دیگر عقل داعی به انجام مقدمه است و مصحح عبادیت عمل قصد تقرب است و قصد رسیدن به ذی‌المقدمه‌ی عبادی برای عبادت شدن و قصد تقرب در مقدمه کافی است.] (رساندن مفهوم کافی است.)